

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Nr 16.2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 26 lipca 2023 r.
w sprawie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostrzyca Proboszczowicka”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336)* dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Ostrzyca Proboszczowicka” (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 91)*, celem ochrony przedmiotowego obszaru chronionego jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych roślinności występującej na bazaltach oraz gołoborzy bazaltowych.

W chwili obecnej rezerwat przyrody „Ostrzyca Proboszczowicka” nie posiada planu ochrony, ani też aktualnych zadań ochronnych - *Zarządzenie Nr 4.2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostrzyca Proboszczowicka”* wygasło w dniu 3 marca 2022 r. (na podstawie ww. zadań ochronnych Nadleśnictwo Złotoryja, zarządca terenu rezerwatu, realizowało działania z zakresu czynnej ochrony przyrody polegające na usunięciu krzewów zarastających murawy naskalne oraz gołoborza bazaltowe).

Natomiast tut. organ dostrzega potrzebę, aby powyższe prace były w przedmiotowym rezerwacie kontynuowane (działania mające na celu zahamowanie sukcesji są najbardziej skuteczne kiedy prowadzone są sukcesywnie).

Jak wynika z będącej w posiadaniu tut. Dyrekcji dokumentacji przyrodniczej pn. *„Plan ochrony rezerwatu przyrody Ostrzyca Proboszczowicka (woj. dolnośląskie)”* autorstwa dr hab. Krzysztofa Świerkosza, we współpracy z prof. Piotrem Migoniem (wyd. Fulica - Jankowski Wojciech, Wrocław 2000), przedmiotowy rezerwat obejmuje fragment stożka wulkanicznego stanowiącego najwyższe wzniesienie regionu legnickiego ze specyficzną roślinnością naskalną związaną z podłożem bazaltowym. W wydzieleniach o numerach: 194-b i 194-c występują gołoborza porośnięte roślinnością murawową (ze stanowiskami pojedynczych lip szerokolistnych i dębów).

Niekorzystne dla związanej z ww. siedliskiem roślinności jest zwiększające się zwanie krzewów - głównie tarniny i dzikiej róży. Zarastają one gołoborza i ocieniają je, powodując deficyt światła skutkujący zanikaniem flory murawowej. Dodatkowo korzenie krzewów mogą powodować naruszenie powierzchni gołoborza, np. obsuwanie się kamieni, a opadła biomasa (np. liście, gałęzie) może przyspieszać procesy przyrodnicze takie jak postępująca naturalna sukcesja czy synantropizacja terenu.

Ponadto, biorąc pod uwagę, iż przedmiotem ochrony tego rezerwatu są również wyjątkowe w skali kraju gołoborza bazaltowe, usunięcie krzewów będzie miało istotne znaczenie dla ich właściwego wyeksponowania dla celów dydaktycznych i krajobrazowych.

W związku z powyższym, tutaj organ uznał za zasadne, aby ustanowić jeszcze raz zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Ostrzyca Proboszczowicka” i umożliwić w granicach wydzieleni o numerach: 194-b i 194-c Leśnictwa Proboszczów, wykonywanie zabiegów polegających na usunięciu krzewów (głównie tarniny i dzikiej róży), zarastających kserotermiczne murawy naskalne oraz gołoborza bazaltowe.

Przedmiotową wycinkę należy prowadzić ręcznie (np. za pomocą sekatora lub toporka), tak aby nie uszkodzić krzewów irgi mogącej występować wśród wycinanych pospolitych gatunków krzewów. Pozyskaną biomasę należy usunąć poza teren rezerwatu (dbając, by teren po wycince dokładnie oczyścić, zwracając szczególną uwagę na drobne gałęzie) celem niedopuszczenia do zmiany pH podłoża, sprzyjającej procesowi sukcesji i synantropizacji.

Jednocześnie wskazano, aby niniejsze prace były prowadzone poza sezonem lęgowym ptaków tj. w terminie od dnia 15 września do dnia 15 marca, co zminimalizuje ewentualny wpływ na występującą w rezerwacie ornitofaunę.

Biorąc pod uwagę, iż aby osiągnąć zamierzony efekt może zaistnieć konieczność powtórzenia zabiegów związanych z wycinką krzewów - zapisy niniejszego zarządzenia umożliwiają wykonanie tych czynności przez okres pięciu lat.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*